

CSILLAG-VÁRO MAGYAROK

IRTA: FATHER HORVATH J. OLIVER, Welland, Ont

Evszázadokkal ezelőtt, a virrasztó pásztorok és a "három királyok" szokatlan csillag fényességének megjelenését vették észre az égboltozaton. Nem magasan állott a hivatógató volt vibráló fényessége. Másból és mások is látták a nem mindennapi égi tümeményt. Tudósok vizsgálták, mérgettek a viaszablálkon bonyolult számításokat vittek véghez, hogy kiderítsék, honnan jött, merre megy s mi ereje lehet az emberek sorsára. Rab-szolgák, koldusok az országokat szintén kíváncsian csodálják a természet ezen különös megnyilvánulását.

Csak a betlehemi pásztorok s a napkeleti három királyok nem nyughattak a csillag miatt. Azok messzi országból, ezek a szomszédos legelőkről felkerekedve "végre játak" a dolognak. Miért? Mert csurdultig volt lelkük nagy vágyakozással. Mert nem láncolta őket a földhöz, kenyerhez, a földi lét tarkasága. Mert az élet-küzdelem lapátjaj kegyetlen módon is hányták rájuk a mindennapi gond fővényét, fölfelé törtető vágyakozásuknak szikrája nem aludt ki. A három király, az uralkodás s tudomány; a pásztorok a maguk egyszerűségének ruházata alatt megőrizték hitük s bizakodásuk csudaváró erősségét. Mert sokszor beigazodott már az emberiség történelmében, hogy a földre ragyogó minden csillag és minden fényesség sorsa az emberektől függ. Ha kitarjuk eléje lelkünket, ha utra kelünk ragyogása nyomán, ha vágyó, cselekvő akarunk kezét kinyújtjuk utána, megfényesedünk s újra születünk.

Mi, magyarok itt az ujjházában, megszoktuk éjszakáink csillagainak hideg és érzéketlen ragyogását! Sőt a keserves ujjházi magyar éjszakába is belefásultunk s tudjuk, hogy semmi sóhajgatásunk, semmi gyötörődésünk s kínlásunk nem éri el sem nyugaton, sem keleten a magasságos csillagot. Am a betlehemi csillag minden esztendőben felragyog egünkön. Nem nagyon magasan! Ugy hogy a könnybe lábadt szemek is meg láthatják. Nem nagyon messze! Hogy a fáradtak is elérhessék. S nem érzéketlen hideg fénytel! Hogy a dermedő, szegény ember szívet fölmelegíthesse.

Csak az a kérdés, tudunk-e hitünkkel, vágyakozásunkkal akarunkkal pásztorok és tudósok lenni? Vagy üres lelkünk tompa közönyével vállat rándítunk s nem törődünk az Ur csillagával?

Bizony fekete karácsony a ma karácsonya! Oly sötét, mint az első karácsony megelőző társadalmi berendezkedés, Testvértelenség s egyenlőtlenség. Mintha tirannizmus, zsarnokság honolna a szívekben! Mindenki léleket-visszafojtva vágyakozásban s várakozásban van. Érezzük, hogy itt kell valaminek történni. Tudjuk azt, hogy arra a szociális eredményre van szükség, mely az első csillag eszme-áramlatával be is követhetett.

A washingtoni egyetem Walsh nevű kiváló tudós tanára meg is jelölte a kibontakozás útját: "A világnak új szociális reformokra van szüksége, mert az általános társadalmi válságnak nincsen más orvossága. Ha a kapitalizmus felhagy eddigi nem-törődőmégével és a munkásság érdekeire is tekintettel lesz, úgy remény van arra, hogy a társadalom békéjét felforgató irányzatok is megszűnnek. Az emberiség érdekeit alapjában

alálásó mozgalmak ugyanis az általános elégedetlenségre támaszkodnak, melynek gyökere nem az irigység a gazdagság szemben, hanem az igazságtalanság az elnyomott munkássággal szemben. Mert semmi sem tudja annyira elkeseríteni és fellázítani az embert, mint az igazságtalanság, az emberi jogok letiprása... A kapitalizmus felelős az egész világra reánehézede rettenetes nyomorért és azért vagy megváltoztatja a gazdasági munka, a termelés és a javak elosztásának módját és jobb megélhetést és elbánást biztosít a munkásnak, vagy elpusztul a világgazdasági zavarban... Nem kommunizmusra, hanem a tőke szociális reformjára van szükség, hiszen az eddigi pusztításokat nem lehet végeteset rombolással jóvátenni; de igenis szükség van építésre, megértésre és összefogásra, melynek alapján azután felépülhet az új munkás-állam. Ezen új rendszer a becsületes emberi törekvések sikerét és a népek boldogabb életét fogja biztosítani.

Ennek a csillagnak vagyunk mi is várományosai. Mert a jelen mulandó világnak, sőt egész életünknek sem gazdasága, sem nyomorúsága nem tudja a lelket betölteni és kielégíteni. Jó ha segítől szegődik hozzánk az egyik; baj ha vállainkra nehezedik a másik; ámbar anyagilag nagy a különbség a kettő között, de erkölcsileg a gazdagság is lehet nyomorúság s viszont nem egyszer a nyomorúság nagy gazdagság. Csak az a kérdés minő álláspontból kiindulva bíráljuk meg körülményünket. Tudunk-e megőrizni nézést? Látunk-e, hiszünk-e túl rajtuk más valamit, egy másik világot?

Hiszünk-e, látjuk-e lelkünk birtokában annak az ország-nak hivatógató, szabadságos levetelét? Ha látjuk, erősek tudunk lenni a várásban, akkor pislogó bányaszámpánk s vékonyka kenyérünk mellett is el tudunk indulni a betlehemi csillag felé bizakodva, hittel és reménységgel.

Mi kivándorolt magyarok oly történelmi rétegbe sodor-tunk bele, amely érdes, szűk s kevés eredményt mutat szor-gos munkánk után. De mi — akik vagyunk annyira szegények s elhagyottak, mint a betlehemi pásztorok — legyünk felvértezve az ő rendíthetetlen lelkületük vágyakozásával, hogy az élet érdése a csillag feltűnésével kisműködjük. S az igazi munka-dusabb munkahelyet s eredményesebb munkakört oszt ki a bevándorolt szenvedő magyaroknak is. Legyünk csillag-vá-rók, csillaglátók s maradjunk meg annak, mert az értelemnek s szívnek igazi hátláka akkor következik be, ha hite, bizalma el-hervad és kiszlik karácsonya éjszakájának csillaga. Ezt ne engedjétek, mert akkor nehéz az élet!

Beszélgessünk

Mindent elérni nem lehet. A gyermek önkéntelenül azt véli, akarkor látni, kicsinykedés-kel tarkítva, vagy akar,uk-e, hogy valamilyen lényeges cél irányában haladjon feltartózhata-tatlanul?

Egy kissé kiábrándító gondo-lat az, hogy "Mindenki csak egy porszemecske a csil-lagok tengerében s hogy nem a világegyetem központja; de u-de milyen irányban halad? — Pedig ez a lényeges!

Életünket önmagunk körül akarjuk látni, kicsinykedés-kel tarkítva, vagy akar,uk-e, hogy valamilyen lényeges cél irányában haladjon feltartózhata-tatlanul?

ke is a többi égitestekhez hasonlítva, beletartozik a nagy, végtelennek látszó mindenség-be és társérvő a többi, megszámlálhatatlan társérvővel a nagy közös sorsvetésben, vagy — helyesebben — rendeltetésben.

Minél fejlettebb valamely lé-lek vagy társadalom, annál ki-lárdabb s finomabb az érzéke a közös dolgok iránt.

Mindnyájunk életének a he-lyesebb iránya a "közösség" fe-lé vezet, de sem a diktatura, sem a zsarnokság eszközeivel, hanem az összetartozandóság ráébredésével.

Az ilyen életvezetésben nem a "minden" a cél. Mert ahol mindent elakarnak érní az em-berek, ott még a véres erőszak-nak is helyet kell engedni. Az-ért pedig nem szabad már be-rövezve.

Csak egy nemes gondolat és egy felemelő tudat" lángoljon keblünkben s többre jutunk az életben, mintha "mindent" el akarnánk érní.

Mindenre nincsen is szükség. Egyszer kettlen léptek egy nép-könyvtárba. Az egyik a sok-szép és jó könyvek közül ki-választotta a magának valót s csak egyet vitt magával, a más-ik ellenben a saját neve mel-lett azután még egy má-sik név alatt is vitt magával könyveket, amennyit csak tu-dott. Két ifju került egy virá-goskertbe egyszer. Az egyik ki-választott egy szép szeftűt s a kabátjára tűzte, a másik viszont hol az egyik, hol a másik virá-got szakította le, amit arcához emelt, de aztán félredobta, uj-jáival elmprzólvá.

Sok-sok példát lehetne fel-hozni a fent jelzett igazság be-igazolására. De talán elégséges az elmon-dott kettő is. Igen, van valami igaztalan é-rnyedés abban, ha ide vagy oda hajlik az ember az életben, a-vagy ha ezt is, meg azt is meg-kívánja és hajszolja. De, vég-eredményben, az ilyesmire nin-csen szükség, mert nem vezet

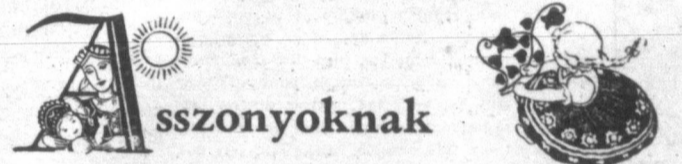
semmi jóra. Az emberből sem-termeli ki legjobb tulajdonsá-gait.

A fegyelmzett és teljes ön-uralommal rendelkező ember a sége.

szerecsné: ő fogja majd meg-teremteni a "boldog" társadal-mat. De ez nem akar mindent, mert nincsen is mindenre azok uralommal rendelkező ember a sége.

A magyar lányok már kicsiny korukban megtanulják szeretett édes anyjuktól a sütés-főzés tudományát s így fognak még övtizedek múlva is dicsőség-e szerezni a magyar névnek s megbecsülést — önmaguknak! (A "Robin Hood" malom felv.)

BOLDG KARÁCSONYI UNNEPEKET!

Sokan azt mondják vagy hi-szik, hogy ré-ebben lehetett bol-dog karácsonyról beszélni, de ma, amikor annyi gond terhét érzi mindenki, szinte gunyunk tetszik boldog ünnepeket kívá-ni és jobb nem beszélni róla, mert csak fájó, a régi, jó idők emlékeztetünkbe idézni. És még is: — boldog karácsonyi ünne-pet kívánok! — Egyben meg-próbálok elmondani, hogy ho-gyan is látom én asszonyszem-mel, hogy miért volt a régi ka-rácsonyunk boldog — és hogy hogy lehetnének a következő karácsonyaink ismét boldogok.

Főleg egy ragályos betegség ellen kellene minden erővel min-deniknek összefogva küzdeni s ebben nekünk nőknak jó példa-val előjárni. Egy átkos beteg-ség ellen, amelynek bacill usát az ördög szórja az emberek kö-zé, hogy megelégedetten haho-tázhasson eredményén és mely talán soha sem dühöngött anye-nyira a világon mint a legutóbbi években, és amely oka a mai é-let legtöbb kínjának, gondjá-nak, anyagi és erkölcsi nyomor-ságának. — Ennek a vesze-delmes, nagyon elterjedt beteg-ségnek "hiu nagyraevágás" a neve.

Tudját, hogy a legelső esz-zszonynál Evánál próbálkozott már a gonosz ezzel a bacillus-sal, amikor azt sugta "olyan le-gyél, mint az isten" — és tudjuk a következményét is, és nem o-kultunk rajta. Semmi, sem a nálunknál magunkat okosab-baknak tartó férfiak. Lépre mentünk valamennyien. Az e-gyiknek azt sugta: "Neked csak szebb ruhád, butorod kell le-vegyen, mint X-nének! A más-iknak: "csak nem lehet kisebb há-zad, mint annak a sehonai Z-nek!" A harmadikkal autót, a negyedikkel rádiót vásárolta-tott. A legötöbbel nagyobbat, mint amire tellett vagy ésszerű lett volna. Akinek egy háza volt azzal véletelt egy másikat is, akinek egy gyára volt, azzal egy másik gyárat. Mindegyik híresebb, nagyobb, elismertebb, okosabb, gazdagabb akart len-ni, mint a másik. Az egyes em-ber üzanyugy, mint az a lamok! És ebben az észnélküli hiu, ön-ző, lelketlen tülekedésben — mindég távolabb jutottunk a boldogságtól: a vagyon és dicső

ségahajzásában elvesztettük a békénket. Asszonynok! A Ti kezetekben van a jövő, gyermekeiteken ke-resztül. Okuljátok a szomorú mul-ton. Segítsétek gyermekei-tek boldogságra és legyetek magatok is boldogok. De ez csak úgy lehet, ha igénytelen-ségre nevelték őket és szoktat-játok magatokat. Eddig leg-több ben lenéztétek azt, aki egysz-e-rű, igénytelen volt, — fordítat-ok a dolgon. Legyen bátorság tok hozzá és azt nézzétek le e-zenul, aki fennhéjzós, nagyra-evágó, telhetetlen, elégedetlen: és boldogok lesztek szegénysé-getekben is.

Nézzétek Mária picny gyer-mekeit Jézust a betlehemi sze-gényes jászolyban, kinek züle-tését közel kétezer karácsony óta ünnepli a világ! Ő az Isten-ember, milyen picny — hogy megmutassa nekünk embere- nek, hogy hogy lehetünk boldo-gok és hogy boldogíthatunk. És mi nyomorultak, akik tehetet-lenségünkönről lépten-nyomon meggyőződhetünk, — ma pöf-feszkedők — holnap talán hul-lák — nagyok akarunk lenni, hiu dicsőségre vágyunk? Ért-sük meg végre az angya-ok ka-rácsonyi énekét "Dicsőség a ma gasságban" és békesség lesz a földön a jóakaratu emberekek

Lássunk, okuljunk és minden erőnkkel azon legyünk, hogy a hiu nagyraevágás bacillusát irt-suk magunkból és környeze-tünkéből. Legyünk igénytelenek és megelégedettek leszünk! Fé-ke, szeretet, há-a, melegség lesz bennünk és körülöttünk és gyer-mekorunk boldog, ujjongó ka-rácsonyos érzésével fogjuk egy-pásnak ismét kívánhatni "Bol-dog Karácsony Ünnepeket".

Aradi Paula.

MÉG AZT IS!

Kovácsknak van egy kutya-juk, Merkur a neve. Az új szol-gáló azonban csak így hívja: Merk. Azt mondja neki az asz-zsony:

— Jegyezze meg, ez a kutya nem Merk, hanem Merkur.

— Na persze! — méltatlan-kodik a lány. — Még majd a boldogságtól: a vagyon és dicső

A KIS JÉZUSKA NEVENAPJA

A "Kanadai Magyar Újság" eredeti tárcája

IRTA: SOÓS ISTVAN

Közeltgett a szent karácsony, és a kis gyermekeknek csillo-gott a szemük az örömtől és szent várakozástól, mikor arra a kérdésükre, hogy: Hányszor alszunk meg, azt kapták vála-szul, hogy csak kétszer, vagy egyszer. Csodálkozva, de hívó lélekkel hallgatták a szebbnél szebb karácsonyi meséket, hogy tudniillik a szent éjszakán el-jön a kis Jézus és a szép csend-esen alvó gyermekeket sorra csókolgatja; az anyalkák fönt a levegőben párosan táncolnak; éjfélkor pedig fölkel a nap, mi-re a madárkák fölérnek és szép menneli dalokat énekel-nek, sőt még a kakas is azzal ébresztgeti a többi szárnyaso-kat, hogy "Kurkoriku, megszüle-tett az Údvözítő" mire a kutya azt kérdezi "Vau, vau" azaz hol? hol? A báránykák pedig rá-felelik: "Betlehembeee". Ezt hallva a kis kecskének, jobbra-balra ugrál örömeiben és azt mondja: "Be, be, de szeretnék odamenni! Mek-mek-mek!" A szárnypedig rámondja: "I-I-I-I-I," ami magyarul annyit je-lent, hogy "En is! En is!"

Majdnem minden házból ki-hallatszott a jó gyermekek ö-römriválása, csak egy fehére-meszezt kis házból nem, a falu derekán. Ott csend volt, szinte siri csend, mert hát ott nem voltak gyerekek, egyetlen egy se. Ez a ház Varga János be-csületes asztalosmesteré volt, ki iparkodással, szakadatlan munkájával megelégette jóléte-re, ugyanakkor tett szert, amire a hárs háztája, csinos berende-

zés is rávallott. Ebben persze jórésze volt takarékos feleségé-nek, Erzi asszonynak nemkül-önben. Csak egy hiányzott még a teljes boldogságukhoz, az tudniillik, hogy nem voltak gyer-mekek, amit még a kará-csony sem képes meghozni az igazi szent örömet a családba. Varga János már jó néhány esz-tendővel ezelőtt házasodott, de még mindig nem jött el a kis anyalka, akik ezen szent na-pokban a térdére ültethetett vol-na, azt dalolta: "Mennyből az angyal lejött hozzátok" Meri hát ő hozzájuk bizony még ed-dig nem jött, legalább nem ab-ban az alakban, ahogy ők ki-vánták.

Mikor aztán karácsony böjt-jén a szomszédoktól áthallatszott a vidám gyereklármá, neki in-kább a szomorúság komor fel-hője borult a homlokára. Gon-dolataiból az egyházi verte föl, ki, mint minden évben ilyenkor, úgy most is, holmi pénzbeli ado-mányokat gyűjtött, hogy a nagy betlehemi jászolt a templomban szépen fel lehessen díszíteni és fényesen kivilágítani.

— Ugyan János, minek csá-nálás olyan savanyu arcot, mintha nem is a szent kará-csony, hanem Hamvazószerda közelegne, — szölt amint belé-pett, — vagy talán a feleséged del tüztetek össze? — Azt ugyan nem — visz-on-zá az asztalos — dehát nálunk, látja, olyan nagy a csendesség, akár a temetőben.

— Ahá most már értem. Ná-latok sok a kenyér, de kevés a fagyaszút, nemde? No de Isten-dolgába nem jó belekontárkod-ni. Hopp, épen most jut eszem-be valami. Tudod mit János? A kis Jézuskának a főoltár-un-kon keresztapára volna szüksé-gé. A palástocskája olyan szí-

nehagyott, kopott, hogy ne mondjam rongyos! Nem jöhet-nél el neki keresztapjának, aka-róm mondani: nem vehetnél ne-mi születése ünnepére egy vad-onat utat? Neki, úgy tudom, a mennyországban van elég nagy sereg anygalkája, akik közül e-gyert kettőt bizonyára átenged-nektek egy szép ünnepi pa-lást felében. Nem gondolod?

— Megteszem szívesen, ha aztán a kis Jézuskának is lesz egy kis belátása.

— Majd meglátod, hogy lesz — erősítette az egyházi. — Akkor hát megegyeztünk. Az időre ugyan már késő, de majd jövő karácsonyra. A Betlehem-re azonban most is adsz vala-mit ugye?

Varga János belenyult az al-máriomba és egy ropogós tiz-pengőst nyomott az öreg egy-házi markába, ki ennek láttá-ra azt sem tudva hányszor mondja: "Isten fizesse meg!" és kitipegett az aptón.

Karácsony éjjel az asztalos-mester egészen elől térdelt, kö-zel a főoltárhoz s mialatt a kar-ból a szebbnél szebb karácsonyi énekek hangzottak, fölemelt ke-zekkel könyörgött a kis Jézus-kához ilyenformán: — Édes kis Jézuskám, én szívesen leszek a keresztapád. Uj ruháskát is rendelke számodra jövő ilyen-korra, még pedig aranyszövet-ből, de tégy te is valamit! Nyírd le egyik anygalkádnak a szár-nyát odafont az égen és küld le őt mihozzánk, fogadom, hogy jól gondját viseljük. Persze jó volna, ha fiu lenne, de ha lány lesz, az se baj.

Egy esztendő hamarosan el-múlt és az asztalosmester az é-j-fél misénél megint ott térdelt, közel a főoltárhoz, a korlátán.

A kisded Jézus szobra pedig ott ragyogott, fényelt az oltárszé-gérgől sem, hanem valahány-szor az egyházi karácsony tá-njak beköszöntött hozzá, mindig leröta a hála adóját.

A kis Jézuska sem maradt ne ki adós, amennyiben ugy Min-denszentek és arácsony között évről évre küldött neki egy-egy újabb anygalkát holmi síró ba-ba alakjában.

Igy ment ez több éven át ren-dezen, alig, hogy az egyik gyere-k kinőtt a bőcsöböl, másik került be'e. Végre az asztalos-mester egyik karácsonyestén már így imádkozott:

— Édes kis Jézuskám, most már elég lesz! Többi anygalká-dat tartsd meg magadnak, mert már több nem fér a kuckóba.

És csakugyan! Ezután még csak egy anyalka érkezett, a többi egészen elmaradt. Mivel pedig a kis Jézuska ilyen irány-ban már nem lehetett kereszt-apjának szolgálatára, idők foly-tán másfajta karácsonyi örö-met gondolt ki számára.

Elmúlt jó néhány esztendő, amikor egy egész szokatlanul örvendetes karácsonyi ünnep virradt a falura. Varga János a feleségével együtt térdelt a sze-n télyben külön számulon, mert az oltárnál újonnan pappá szen-telt fia állott, hogy első szent miséjét azon az éjjelen mutas-sa be az Urnak, amelyen világ-ra született. Mise közben János mester most már nem annyira az oltár fölött trónoló Jézusra, mint inkább a saját papjára te-kintgetett, mert amennyire tud-niillik sürün hulló könnyei en-gedték.

A misét követő lakománál pe-dig nem kis büszkeséggel mon-dogatta a gatulálóknek: — Ja, én nem hiába voltam a kis Jézuska keresztapja!